

ELŐTERJESZTÉS

**Lajosmizse Város Önkormányzata
Képviselő-testületének
2017. november 22-i ülésére**

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének.../2017. (...) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

Az előterjesztést készítette:

Rostásné Rapcsák Renáta
intézményi referens

Tárgyalásra és véleményezésre megkapta:

Pénzügyi Ellenőrző Bizottság

**Törvényességi ellenőrzésre
megkapta:**

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

dr. Balogh László sk.
jegyző

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2017. november 22-i ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének.../2017. (...) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

Ikt.sz: LMKOH/104/15/2017.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal 2017. október 17-én megküldte Hivatalunk részére az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekét és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkára, Czibere Károly úr intézményi gyermekétkeztetés biztosításának kötelezettsége tárgyába írott levelét. (Előterjesztés 2. melléklete)

A tájékoztató két kérdéskört vizsgál és tesz rájuk vonatkozóan megállapításokat, következtetéseket és az Önkormányzatra vonatkozóan szabályozási feladatokat:

- 1. Megszüntetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást abban az esetben, ha a megállapított térítési díj megfizetésére nem került sor?**
- 2. Szüneteltetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást a gyermek igazolt hiányzása, más ok miatt bekövetkező távolmaradása esetében?**

Az államtitkári levél az alábbiakat rögzíti:

„A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 21/B. §-a részletesen szabályozza azon jogosultsági feltételeket, melyek fennállása esetén a gyermek ingyenesen vagy a térítési díj 50%-os kedvezményével veheti igénybe az intézményi gyermekétkeztetést. Az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett természetesen ennél tágabb körben is megállapíthatja az ingyenesség vagy kedvezményezés szabályait, de a szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy valamennyi intézményi jogviszonnyal rendelkező gyermek – a térítésszám-fizetési kötelezettség teljesüléséről függetlenül – ingyenesen vegye igénybe az intézményi gyermekétkeztetést.”

E körben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gytr.) 16. §-a kizárólag a térítési díj hátralékának behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése vonatkozásában rendelkezik. A Gyvt. és a Gytr. rendelkezései azonban nem zárják ki azt, hogy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában megállapítsa a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén alkalmazandó eljárást, ideértve az ellátás megszüntetésének időpontját is.

A jogbiztonság elvének érvényesülése érdekében elvi jelentőségű azonban, hogy az ellátás megszüntetése, vagy egyéb, a Gyvt., illetve a Gytr. által nem szabályozott szankció csak abban az esetben alkalmazható, ha az intézményi gyermekétkeztetést biztosító saját hatáskörében (az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában) szabályozta annak eljárásrendjét.

Álláspontom szerint továbbá a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén az ellátás megszüntetésére, vagy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító hatáskörében szabályozott

egyéb szankció alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha az étkeztetést biztosító a Gytr. 16. § (2) bekezdésének megfelelően, 15 napos határidő megjelölésével, írásban felhívta a kötelezettet az elmaradt térítési díj megfizetésére, és ez a határidő eredménytelenül telt el.

A fentiekben túl fontos rámutatni arra, hogy mind a bölcsőde, mind a köznevelési és szociális intézmények a Gyvt. 17. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer részei, így kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A gyermek veszélyeztetettségét okozhatja, elhanyagolásnak számít az is, ha a szülő – akár önhibáján kívül – nem képes gyermeke számára a megfelelő táplálkozást biztosítani a saját háztartásában, valamint az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésével. Amennyiben tehát az intézmény azt észleli, hogy az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére nem került sor a Gytr. 16. § (2) bekezdése szerinti felszólítások ellenére sem, és meggyőződik arról, hogy a gyermek megfelelő étkeztetéséről a szülő másként sem gondoskodik, eleget kell tennie a gyermek veszélyeztetettségéről szóló jelzési kötelezettségének a család- és gyermekjóléti szolgálat felé.,

Az intézményi gyermekétkeztetés vonatkozásában az alábbi térítési díj fizetési kedvezmények vehetők igénybe a jogszabály alapján:

	Ingyenes étkezés	50%-os kedvezmény	Teljes intézményi térítési díjfizetésre kötelezettség
Bölcsődei étkezés	X		X
Óvodai étkezés	X		X
Iskolai étkezés	X	X	X

Előbbiekben foglaltakra tekintettel tehát szükséges a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet kiegészítése arra vonatkozóan, hogyan jár el az Önkormányzat hátralék keletkezése, intézményi térítési díj meg nem fizetése esetében.

Lajosmizse Város Intézményeinek Gazdasági Szervezete tájékoztatása alapján a hátralékos tartozás azoknál alakul ki elsősorban, akik ingyenes étkezésben részesülnek/részesülnének, de az ennek alapjául szolgáló dokumentumokat az intézményhez nem nyújtják be.

A jelenleg nyilvántartott hátralékosok száma: 29 fő, akiknek tartozása mindösszesen 188.624.- Ft.

A Gyvt. az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésről a következők szerint rendelkezik:

„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi

jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

a) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon *a)* és *b)* pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés *a)*, *b)* és *d)* pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.”

A tájékoztató levél választ ad 2. pontban megjelölt kérdésre is a következők szerint:

„A Gyvt. és a Gytr. kifejezetten nem írja elő, hogy az intézményi gyermekétkeztetés igénybevételét a gyermek betegség vagy más ok miatt bekövetkező távolmaradása ne tenné lehetővé.

A Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint, ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.

Ha tehát a szülő bejelenti a gyermek hiányzását és jelzi, hogy a hiányzás alatt a gyermek ténylegesen nem fogja igénybe venni az étkeztetést, akkor értelemszerűen sem az intézményi, sem a szünidei gyermekétkeztetést nem kell biztosítani. Intézményi gyermekétkeztetés igénybevételénél a Gytr. 13. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a szülő a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a térítésdíj-fizetési kötelezettség alól. Amennyiben az étkeztetést igénybe kívánja venni a gyermek betegsége idejére is, erre – a helyi rendeletben szabályozottak alapján – lehetősége van, de ezt jeleznie szükséges az ételkiadás más módja miatt.

A Gytr. 13/A. § (2) bekezdése a szünidei gyermekétkeztetés tekintetében kifejezetten akként rendelkezik, hogy a szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé kell tenni.

A szünidei gyermekétkeztetés esetén így egyértelmű a jogi szabályozás: a gyermek hiányzását a szülőnek a szünidei gyermekétkeztetés esetén is be kell jelentenie a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint. Amennyiben viszont a szülő kéri az étel elvitelét, azt számára lehetővé kell tenni. A szülőnek természetesen ez esetben is lehetősége van arra, hogy a gyermek hiányzásának idejére a szünidei étkeztetés biztosítását visszamondja.

Az intézményi gyermekétkeztetés esetén a jogszabályok nem rendelkeznek az étel elvitelének lehetőségéről, de nem is zárják azt ki. Ebből adódóan, ha a szülő a gyermek távolmaradásának Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentése esetében kéri az étel elvitelét, akkor ezt intézményi gyermekétkeztetés esetén is biztosítani kell. Ez esetben a szülő térítésszámvetési kötelezettsége a gyermek hiányzásának idején is fennáll.

Összefoglalóan megállapítható, hogy az étel elvitelének lehetőségét a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség mellett szükséges biztosítani az intézményi gyermekétkeztetés esetében is.”

Tengölics Judit IGSZ vezetővel egyeztetést folytattunk a tájékoztatóban foglaltakról. A Magyar Államkincstár Bács-Kiskun Megyei Igazgatóságával felvettük a kapcsolatot az intézményi gyermekétkeztetés tekintetében, hogy az állami támogatás igényelhető-e a gyermek intézménytől való távolléte és elvitellel történő ételfogyasztása esetén. Tájékoztatásuk szerint, a gyermek azon igénybevételi napjaira, amelyeken intézményi nevelésben nem vesz részt, de a szülő kérésére az ételt elvitellel saját otthonában elfogyasztja, az étkeztetésére állami támogatás nem vehető igénybe.

Levéllal fordultunk és támogató közbenjárást kértünk a

- **Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya Szociális és Gyámügyi Osztályától,**
- **a Nemzetgazdasági Minisztérium Közigazgatási Államtitkárságától, valamint az**
- **Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális Ügyekért és Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárától, hogy az intézményi gyermekétkeztetés elvitellel történő elfogyasztása összhangba kerülhessen a finanszírozással, és ezekre a napokra is igényelni lehessen az állami támogatást, hiszen ez milliós nagyságrendű költségeket jelenthet egy-egy önkormányzat számára.**

A gyermekétkeztetés (betegség esetére) elvitellel történő szabályozása – az előterjesztés készítésekor – már folyamatban van.

A tájékoztató alapján szükséges intézkedések a következők:

- a Lajosmizse Város Önkormányzata intézménye útján biztosított ellátás (intézményi gyermekétkeztetés) meg nem fizetésére vonatkozóan – helyi – szabályozás meghatározása szükséges, (jelen rendelet-módosítás)
- Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete szabályzatában meghatározásra kerülnek az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosított étel elvitelének helyi szabályai; (elkészítése az előterjesztés készítésekor folyamatban van)
- továbbá előbbieket megalkotását követően Lajosmizse Város Önkormányzata Intézményeinek Gazdasági Szervezete részéről tájékoztató kerül közzétételre a gyermekétkezés kedvezményeiről valamint az étel elvitelének szabályairól;

A Gyvt. 29. § (3) bekezdése szerint: **ha önkormányzati társulás gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátást nyújt, akkor a társulási megállapodásban megjelölt székhely szerinti települési önkormányzat – a társulási megállapodásban meghatározottak szerint – a nyújtott ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról rendeletet alkot.**

A Lajosmizse és Felsőlajos Köznevelési, Egészségügyi, és Szociális Közzolgáltató Társulás társulási megállapodásának VII. fejezet 9. a) pontja alapján: "Rendelet megalkotására a Társulás által ellátott feladatok vonatkozásában Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jogosult a jogszabályokban meghatározott szervek hozzájárulása, véleményezése mellett."

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5. § (1a) bekezdése a következők szerint rendelkezik: „**ha a felhatalmazás jogosultja** a helyi önkormányzat képviselő-testülete, **társulás** esetén – ha a társulási megállapodásban meghatározott feladat- és hatáskör a felhatalmazás tárgyának szabályozására kiterjed – **az önkormányzati rendelet megalkotására a társulási megállapodásban kijelölt vagy ennek hiányában a társulás székhelye szerinti helyi önkormányzat képviselő-testülete jogosult. A rendelet megalkotásához a társulásban résztvevő helyi önkormányzat képviselő-testületének hozzájárulása szükséges.**”

Fentiekre tekintettel bekértük Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének véleményét.

Fentiek alapján az előterjesztés 1. mellékletét képező rendelet-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé.

Előzetes hatásvizsgálat

Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének.../2017. (...) önkormányzati rendelete a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

A tervezett jogszabály jelentősnek ítélt hatásai:

1. A tervezett jogszabály társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:

A szabályozandó kérdések kiszámíthatóbbá teszik a jogosultak számára az igénybevételt.

2. Környezeti és egészségi következményei:

Nem mérhető

3. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások:

Az eljárási cselekmények részét képezik, így további adminisztratív feladatok ellátása nem keletkezik.

4. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény nem zárja ki az arról való rendelkezést, hogy az önkormányzat rendeletben megállapítsa a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén alkalmazandó eljárást. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által tett tájékoztatásban foglaltak intézkedésének részét képezi jelen rendeletmódosítás.

5. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Fentiekre tekintettel az előterjesztés 1. mellékletét képező rendelet – tervezetet terjesztem a T. Képviselő –testület elé:

Lajosmizse, 2017. november 11.

Basky András sk.
polgármester

Rendelet-tervezet
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő – testületének
..../2017. (...) önkormányzati rendelete
a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló
8/2012. (III.30.) önkormányzati rendelet módosításáról

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről, és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 29. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt feladatkörében eljárva, Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 11/2011. (IV.14.) önkormányzati rendelet 1. melléklet 1.1.w. pontjában biztosított véleményezési jogkörében eljáró Pénzügyi Ellenőrző Bizottság véleményének kikérésével, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 5. § (1a) bekezdésében biztosított hozzájárulási jogkörében eljáró Felsőlajos Község Önkormányzata Képviselő-testületének hozzájárulásával a következőket rendeli el:

1. §

- (1) Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének a gyermekvédelmi támogatásokról, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról szóló 8/2012. (III. 30.) önkormányzati rendeletének (továbbiakban: Rendelet) 4. §-a a következő (5)-(8) bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A térítési díj-hátralékkal összefüggésben foganatosított eljárásokban a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Kormányrendelet (továbbiakban:Gytr.) 16. §-ában foglalt eljárásrend szerint kerül sor.

- (6) A Gytr. 16. § (3) bekezdés szerinti rendelkezés foganatosítását követően Lajosmizse Város Önkormányzata fizetési felszólítást küld a kötelezett részére 15 napos fizetési határidő kitűzésével.

- (7) A 4. § (6) bekezdése szerinti eljárást követően, annak eredménytelensége esetén a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvényben meghatározottak szerint kell eljárni.

- (8) A (6)-(7) bekezdésben foglalt intézkedésekről az intézkedéssel egyidejűleg Lajosmizse Város Egészségügyi, Gyermekjóléti és Szociális Intézménye Család- és Gyermekjóléti Szolgálatát tájékoztatják.

2. §

- (1) Ez a rendelet 2018. január 1. napján lép hatályba és a hatályba lépését követő napon a hatályát veszti.

Basky András
polgármester

dr. Balogh László
jegyző

A rendelet kihirdetésének napja:

dr. Balogh László
jegyző

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

SZOCIALIS ÜGYEKÉRT ÉS TARSADALMI FELZARKOZÁSERT FELELŐS ALLAMTITKAR

Iktatószám: 53595-2 /2017/GYERGYAM

Hiv. szám: -
Ügyintéző: Györe András
(1) 795-7602
Melléklet: -

**Valamennyi megyei és a fővárosi Kormányhivatal
gyámügyi és gyermekvédelmi feladatkörében eljáró Főosztálya és
Törvényességi Felügyeleti Főosztálya
főosztályvezetője részére**

székhelyén

Tárgy: tájékoztatás az intézményi gyermekétkeztetés biztosításának kötelezettsége kapcsán

Tisztelt Főosztályvezető Asszony / Úr!

Az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett települési önkormányzatok, valamint állami, egyházi és nem állami intézményfenntartók e feladatának ellátása kapcsán a hatóság részéről felmerülő egyes kérdésekre – az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében – a következő tájékoztatással élek:

1. Megszüntetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást abban az esetben, ha a megállapított térítési díj megfizetésére nem került sor?

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 21. § (1) bekezdése kimondja, hogy *természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére a bölcsődében, valamint a különböző köznevelési és szociális intézményekben.*

Cím: 1054 Budapest Báthory utca 10. Tel: + 36 1 79 59520, Fax: + 36 1 79 59520
E-mail: karoly.czibere@emmi.gov.hu

A Gyvt. 21/A. § (3) bekezdése taxatív felsorolja, hogy a települési önkormányzat, illetve az egyházi és a nem állami fenntartó mely intézményekben *biztosítja* az intézményi gyermekétkeztetést. A gyermekétkeztetés, mint a Gyvt. szerinti természetbeni ellátás biztosítása tehát a Gyvt. értelmezésében – a gyermek szülője, törvényes képviselője kérelmére – a települési önkormányzatnak vagy egyéb intézményfenntartónak kötelezettsége. Az ellátás biztosítására tehát kérelem alapján kerül sor, a gyermek szülője, törvényes képviselője nem köteles az ellátást igényelni, ha a gyermek számára másként biztosítja az étkezést.

A Gyvt. 21/B. §-a részletesen szabályozza azon jogosultsági feltételeket, melyek fennállása esetén a gyermek ingyenesen vagy a térítési díj 50%-os kedvezményével veheti igénybe az intézményi gyermekétkeztetést. Az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett természetesen ennél tágabb körben is megállapíthatja az ingyenesség vagy kedvezményezés szabályait, de a szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy valamennyi intézményi jogviszonnyal rendelkező gyermek – a térítésszámítástól függetlenül – ingyenesen vegye igénybe az intézményi gyermekétkeztetést.

E körben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gytr.) 16. §-a kizárólag a térítési díj hátralékának behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése vonatkozásában rendelkezik. A Gyvt. és a Gytr. rendelkezései azonban nem zárják ki azt, hogy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában megállapítsa a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén alkalmazandó eljárást, ideértve az ellátás megszüntetésének időpontját is.

A jogbiztonság elvének érvényesülése érdekében elvi jelentőségű azonban, hogy az ellátás megszüntetése, vagy egyéb, a Gyvt., illetve a Gytr. által nem szabályozott szankció csak abban az esetben alkalmazható, ha az intézményi gyermekétkeztetést biztosító saját hatáskörében (az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában) szabályozta annak eljárásrendjét.

Álláspontom szerint továbbá a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén az ellátás megszüntetésére, vagy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító hatáskörében szabályozott egyéb szankció alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha az étkeztetést biztosító a Gytr. 16. § (2) bekezdésének megfelelően, 15 napos határidő megjelölésével, írásban felhívta a kötelezettet az elmaradt térítési díj megfizetésére, és ez a határidő eredménytelenül telt el.

A fentiekben túl fontos rámutatni arra, hogy mind a bölcsőde, mind a köznevelési és szociális intézmények a Gyvt. 17. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer részei, így kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A gyermek veszélyeztetettségét okozhatja, elhanyagolásnak számít az is, ha a

szülő – akár önhibáján kívül – nem képes gyermeke számára a megfelelő táplálkozást biztosítani a saját háztartásában, valamint az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésével. Amennyiben tehát az intézmény azt észleli, hogy az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére nem került sor a Gytr. 16. § (2) bekezdése szerinti felszólítások ellenére sem, és meggyőződik arról, hogy a gyermek megfelelő étkeztetéséről a szülő másként sem gondoskodik, eleget kell tennie a gyermek veszélyeztetettségéről szóló jelzési kötelezettségének a család- és gyermekjóléti szolgálat felé. A család- és gyermekjóléti szolgálat elő fogja segíteni, hogy a szülő megkapja a szükséges tájékoztatást az igénybe vehető támogatásokról és segítséget nyújt szükség esetén a kérelem megfogalmazásához, benyújtásához, melynek eredményeként a gyermek hozzájuthat az ellátásokhoz, támogatásokhoz.

A fentiekhez alapot teremt az is, hogy a Gyvt. 151. § (9) bekezdése szerint a gyermek lakóhelye szerint illetékes önkormányzat, illetve – ha a gyermek nem állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben részesül étkezésben – a nevelési-oktatási intézmény vezetője – a nem állami fenntartó által megállapított szabályok keretei között – a gyermek egyéni rászorultsága alapján a Gyvt. 21/B. §-ában foglaltakon kívül, illetve a Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti gyermekek számára további étkeztetési kedvezményt állapíthat meg. Így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja a gyermekétkeztetést, de ezen felhatalmazás alapján lehetőség van a több testvérré, az egyedülálló szülőre, valamely nehéz élethelyzetre tekintettel is az ingyenesség biztosítására is. Ezt támasztja alá a Gyvt. 162. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazó rendelkezés, amely szerint a nevelési-oktatási intézményt fenntartó helyi önkormányzat rendeletben határozza meg azokat a szabályokat, amelyek keretei között a nevelési-oktatási intézmény vezetője egyéni rászorultság alapján kedvezményt állapít meg a gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére.

Az adott települési önkormányzat szociális rendeletében a gyermekétkeztetésre megállapított szabályok megismerése is fontos, melyről a család-és gyermekjóléti szolgálat is felvilágosítással tud szolgálni az érintett család számára.

2. Szüneteltetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást a gyermek igazolt hiányzása, más ok miatt bekövetkező távolmaradása esetében?

A Gyvt. és a Gytr. kifejezetten nem írja elő, hogy az intézményi gyermekétkeztetés igénybevételét a gyermek betegség vagy más ok miatt bekövetkező távolmaradása ne tenné lehetővé.

A Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint, *ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe, a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.*

Ha tehát a szülő bejelenti a gyermek hiányzását és jelzi, hogy a hiányzás alatt a gyermek ténylegesen nem fogja igénybe venni az étkeztetést, akkor értelemszerűen sem az intézményi,

sem a szünidei gyermekétkeztetést nem kell biztosítani. Intézményi gyermekétkeztetés igénybevételénél a Gytr. 13. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a szülő a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a térítésidő-fizetési kötelezettség alól. Amennyiben az étkeztetést igénybe kívánja venni a gyermek betegsége idejére is, erre – a helyi rendeletben szabályozottak alapján – lehetősége van, de ezt jeleznie szükséges az ételkiadás más módja miatt.

A Gytr. 13/A. § (2) bekezdése a szünidei gyermekétkeztetés tekintetében kifejezetten akként rendelkezik, hogy *a szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza, a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé kell tenni.*

A szünidei gyermekétkeztetés esetén így egyértelmű a jogi szabályozás: a gyermek hiányzását a szülőnek a szünidei gyermekétkeztetés esetén is be kell jelentenie a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint. Amennyiben viszont a szülő kéri az étel elvitelét, azt számára lehetővé kell tenni. A szülőnek természetesen ez esetben is lehetősége van arra, hogy a gyermek hiányzásának idejére a szünidei étkeztetés biztosítását visszamondja.

Az intézményi gyermekétkeztetés esetén a jogszabályok nem rendelkeznek az étel elvitelének lehetőségéről, de nem is zárják azt ki. Ebből adódóan, ha a szülő a gyermek távolmaradásának Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentése esetében kéri az étel elvitelét, akkor ezt intézményi gyermekétkeztetés esetén is biztosítani kell. Ez esetben a szülő térítésidő-fizetési kötelezettsége a gyermek hiányzásának idején is fennáll.

Összefoglalóan megállapítható, hogy **az étel elvitelének lehetőségét a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség mellett szükséges biztosítani az intézményi gyermekétkeztetés esetében is.**

Ennek biztosítását elsősorban a rászoruló gyermek ellátáshoz való joga indokolja, hiszen amennyiben a gyermek – igazoltan, betegség vagy más okból – hiányzik az intézményből, úgy a számára éppen rászorultságára tekintettel ingyenesen vagy kedvezményesen biztosított ellátáshoz nem juthat hozzá másként, mint az ételadag elvitelének lehetőségével.

Az étel elvitelének lehetőségének hiánya sértené a Gyvt. 6. § (2a) bekezdésében rögzített gyermeki jogot is, mely szerint *a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez, mely jog érvényesülését – többek között – az ingyenes és kedvezményes intézményi, valamint az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés széles körben történő biztosítása hivatott elősegíteni.*

Álláspontom szerint a gyermek betegsége vagy indokolt távolléte esetén az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosított étel elvitelének helyi szabályait – igénylés módja, határidők, étel elvitelének módja, szülő és intézmény feladatai – célszerű az intézmény házirendjében, illetve az étkeztetésre vonatkozó szabályzatában is feltüntetni. Ugyanakkor amennyiben a házirend vagy a szabályzat ezen feladatellátására vonatkozóan nem állapít meg részletes szabályokat, a fentiek alapján a gyermek részére a szülő kérelme alapján betegség vagy más akadályoztatás esetén is biztosítani szükséges az étkezést, az elvitel lehetőségével.

Kérem Tisztelt Főosztályvezető Asszonyt / Urat, hogy levelem tartalmáról az illetékességi területén működő települési önkormányzatokat tájékoztatni szíveskedjék, egyúttal kérem, hogy az intézményi gyermekétkeztetés biztosításával kapcsolatos panaszok kivizsgálása, kérdések megválaszolása során a fentiek alkalmazásával szíveskedjék eljárni.

Budapest, 2017. október 10. „.....”

Üdvözlettel:

